

KÖTÜ YOL

Orhan Kemal

Öykü Evlendikten sonra sürekli çamaşır yıkayarak evin geçimine destek olmak zorunda olan Ayşe'nin kocası ansızın ölünce hayatı tek başına üstlenmek zorunda kalır. Oğlu İhsan ve kızı Nuran'ı büyütürken yaşadığı maddi zorlukları apartman yaşamına, fakire destek olunmamasına ve makineleşmeye bağlayan Ayşe, işlerinin azalmasından şikâyetçidir. Annesine destek olmak amaçlı evin erkeği olarak İhsan geçim için bir şantiyede müteahhit katibi olarak çalışmaya başlar. Fakat Nuran daha iyi yaşam şartları için artist olma hayallerindedir. İhsan ailesinin geleceği için gurbete daha çok para kazanmaya gider. İhsan'ın arkadaşı Reşat, Nuran'da gözü olduğu için kızı elde eder. Bedia, diğer kızlar ve Nuran'dan kurtulmak üzere İstanbul'a gitmeye karar veren Reşat'ın peşine Nuran da annesine bir mektup yazarak takılır. Mektubu okuyan çamaşırıcı Ayşe kalp krizi geçirerek ölür. İstanbul'da bir süre Reşat ile yaşadıkdan sonra çeşitli erkeklerin tecavüzüne uğrayan Nuran sonunda dansöz olur. Abisi İhsan onu aramak için geldiği İstanbul'da taksi şoförlüğü yaparken ortak hayallere sahip olduğu Nermin ile tanışır. Reşat çıkarlarına uymayan Nuran'ı bir gece yarısı sokak ortasında döverken tesadüfen İhsan ile karşılaşır. İhsan Reşat'ı döver ve kızı alıp Nermin'in yanına götürür. Reşat onların mutlu olmasını istemediği için Nermin'in babasını polise şikâyet ettiğini Osman Bey'e haber eder. Kaçakçılık yapan Osman üvey kızı Nermin ve İhsan sayesinde zorlu bir kovalamacanın ardından yakalanır. Kardeşini bulan İhsan, Nuran'ı, Nermin'i ve kayınvalidesini de alıp hayallerini yaşamak üzere yola çıkar.

Tema

Yoksulluk Maddi sıkıntıların yarattığı sıkıntılı durumlar ve ahlaksız ilişkiler nedeni ile dağılan bir ailenin yaşamını dile getiren romanın teması "yoksulluk" üzerinedir.

Yoksulluk nedeni ile belli bir ahlaki değere erişememiş olan Nuran, bilgisizliği ve cahilliği sonucunda kötü yola düşer. Çamaşırıcı bir annenin sıkıntılı yaşamına ortak olmayan ve güzelliğine güvenen genç kız sonunda aradığı hayatın ona mutluluk getirmediğini öğrenir.

Kişiler

Nuran Henüz beş altı yaşlarındayken babasının yosma kızım diye sevdiği Nuran, güzelliği ile her erkeği kendine baktıran çekicilikle büyür. Babasını kaybettikten sonra geçim sıkıntısı yaşayan aile bireylerinin yaşadığı ciddi ve sıkıcı hayat Nuran'ı boğar. Nuran, film artisti olup zengin olma hevesindedir. Özentiliği ve saflığı ile abisinin arkadaşı Reşat tarafından kolayca kandırılarak ırzına geçilir. Reşat'a bağlı olma zorunluluğu olan Nuran, onun peşinde hayallerini kurduğu İstanbul'a sürüklenir. İstanbul'da pek çok erkeğin de tacizine uğrayan ve barlarda Jale adıyla dans eden, konsomatrislik yapan Nuran'ı pişman olduğu hayattan abisi İhsan kurtarır. Düşünmeden aldığı kararlar neticesinde girdiği yanlış yolların farkına varan Nuran, abisinin isteği üzerine değişmeyi kabul eder.

İhsan Babasını küçük yaşta kaybedince evin tek erkeği olarak omuzlarında yük hisseden İhsan, okumayı bırakıp annesine destek olmak için bir müteahhitin yanında çalışmaya başlar. Çok çalışkan olan ve sorumluluklarının bilincinde olduğunu gösteren İhsan'ın en büyük derdi annesini çamaşır yıkama işinden kurtarmak ve ona bir ev almaktır. Bu hedefi uğruna patronu tarafından başarısı takdir edilen İhsan, iki katı maaşla bir projede çalışmak üzere teklif alır. Annesini ve kız kardeşini endişe ve kaygıları ile en yakın dostu Reşat'a emanet ederek gider. Muhsin Usta ile yakın bir ilişki içinde olan İhsan ciddi bir kişiliğe sahiptir. İyi niyetli ve duygusal bir kişiliğe sahip olan İhsan başından geçen onca olaydan sonra kötü yola düşen kardeşini affederek kendine Nermin, kayınvalidesi ve kardeşi Nuran ile yeni bir hayat kurar.

Ayşe Nuran ve İhsan'ın annesi olan Ayşe, çamaşırıcılık yaparak geçinir. Ansızın kaybettiği mesleği uçkâğıtçı olan kocasını sık sık anan anne, çocuklarının mürüvvetini görmeyi ve torunları ile birlikte mutlu bir hayat sürmeyi hayal eder. Sürekli usanmadan çamaşır yıkayan elleri nasır tutmuş Ayşe, geçim yükünü oğlu ile birlikte omuzlar. Aklında güzel kızı ile ilgili endişeleri ve kaygıları olsa da çocuklarına belli etmemeye çalışır. Kendini iki çocuğuna adayan anne, oğlunun arkadaşı Reşat'a güvenir. İyi niyetine kurban giden Ayşe annenin kızı Reşat tarafından kirletilir. Kızına lafını geçiremeyen duygusal anne, Nuran'ın kaçma mektubunu okuduktan sonra yıkılır ve kalp krizi geçirerek komşusunun kollarında ölür. İhsan'ın kızını bulup, ona sahip çıkmasını istediğini komşusuna vasiyet eder.

Reşat Nuran'ın kötü yola düşmesine vesile olan Reşat, oldukça sinsi bir adamdır. İhsan ile birlikte Nuri Bey'in emrinde çalışan Reşat, şoförlük yapar. Bencil ve menfaatçi biri olan Reşat, patronun karısı Bedia ile de birlikte olur. Herkesi kandırarak potansiyele sahip olan adamın zor ve güzel kızları şakaları ve sempaticliği ile kendine bağlayarak dalga geçer. Çapkın ve kurnaz biri olarak çevresindeki tüm kızları tuzağına düşürür. Yaptığı şeylerden utanmayan pişkin bir yanı olan yalancı Reşat, en yakın dostunun kızını dahi kötü yola düşürürken vicdan azabı hissetmez. Yaptıklarından kurtulmak üzere İstanbul'a kaçarken Nuran'a yakalanır. Nuran'ı İstanbul'da dolaylı olarak pazarlayan Reşat, arkadaşına denk geldiği gün dayak yer. Zampara biri olan Reşat'ı yarı yolda bıraktığı Bedia İstanbul'da bularak öldürür.

Bedia Sürekli sigara ve alkol alan Bedia, müteahhitin karısıdır. Çocuk yaşta babası tarafından verilen Bedia, kendisinden otuz yaş büyük olan kocasından oldukça rahatsızdır. Adamı kısır olmakla suçlar ve ondan iğrenir. Kendisine yaşadığı lüks hayatın içinde kurtarıcı olarak gördüğü kocasının şoförü Reşat ile alenen ilişki yaşar. Yaşadığı ilişkiyi savunan Bedia, yaşadığı çirkin ilişkinin arkasındadır. Adama duyduğu kını atamayan Bedia, onu öldürtmek istediğini açıklayınca Reşat korkup, kadını kocasına ıspitler. Bedia hayatını alt üst eden Reşat'ın peşine düşer, İstanbul'a gidip onu bulunca da tereddütsüz öldürür.

Müteahhit Ellili yaşlarda olan zengin müteahhit işlerine dört el sarılmış biridir. Karısının arkasından çevirdiği işleri bilse de onu haklı bulmakta ve öldürmeyi düşünse de bunu yapacak gücü ve cesareti kendinde bulamaz. Pısrık ve korkaktır. Karısının kendisini öldürtmek istediğini öğrendiğinde malını mülkünü hayır kurumuna bağışlamak ister. Mutsuz biri olarak yaşayan müteahhit İhsan'ı sever ve ona güven duyar.

Osman Bey Zengin bir adamı gözüne kestirip kazayla ölmüş süsü veren Osman, adamın karısı ile evlenip Nermin'in üvey babası olur. Üzerine geçirdiği tüm serveti kumarda yiyen Osman Bey, kendi işi dışında kaçakçılık da yapar. Kızı Nermin'i Reşat'a vermek ister. Üvey kızı tarafından sevilmeyen kurnaz Osman Bey, sonunda ihbar üzerine polise teslim edilir.

Nermin Kendi halinde ve basit hayallere sahip olan Nermin, kırmızı kiremitli ev dışında beklentisiz biridir. İyi kalpli, güzel ve destekçi olması gibi özellikleri ile İhsan'ı kendine âşık eden Nermin, kendine iyi görünmeye çalışan Reşat'ı da Reşat gibi diğer adamları da beğenmez. Sabırla İhsan'ın kız kardeşini bulmasını bekleyen Nermin, üvey babasını polise ihbar ettikten sonra annesi ve sevgilisi ile uzaklara gitmeyi kabul eder.

Mehmet Usta Şantiyede ve gurbette İhsan'ın en yakın yoldaşı, arkadaşı olan Mehmet usta iyi biridir. Kendisi de gurbette olan usta hem karısını hem de kızını çok özlemekte onlara sık sık mektup yazıp yanıt alır. Bazı akşamlar İhsan'la içip dertleşirler.

Nuran (Bilinçsiz)

Karakter Henüz beş altı yaşlarındayken babasının yosma kızım diye sevdiği Nuran, güzelliği ile her erkeği kendine baktıran çekicilikle büyür. Babasını kaybettikten sonra geçim sıkıntısı yaşayan aile bireylerinin yaşadığı ciddi ve sıkıcı hayat Nuran'ı boğar. Nuran, film artisti olup zengin olma hevesindedir. Özentiliği ve saflığı ile abisinin arkadaşı Reşat tarafından kolayca kandırılarak ırzına geçilir. Reşat'a bağlı olma zorunluluğu olan Nuran, onun peşinde hayallerini kurduğu İstanbul'a sürüklenir. İstanbul'da pek çok erkeğin de tacizine uğrayan ve barlarda Jale adıyla dans eden, konsomatrislik yapan Nuran'ı pişman olduğu hayattan abisi İhsan kurtarır. Düşünmeden aldığı kararlar neticesinde girdiği yanlış yolların farkına varan Nuran, abisinin isteği üzerine değişmeyi kabul eder.

Aktiviteler Derme çatma evlerindeki odasının duvarlarını magazin dergilerinden kestiği ünlülerin fotoğrafları ile donattığı için annesi ile de abisi ile sıklıkla atışan Nuran, İstanbul'a kaçınca farklı bir hayatla tanışır. Reşat'ın tanıştırdığı Ayten ile Beyoğlu gecelerinde gazinolarda zaman geçirir. Tanımadığı adamlarla sırf film artisti olmak uğruna sinema dergilerinden öğrendiği Özsüt muhallebicisine gider. Osman'ın gazinosunda mecburen dansözlük yapar, erkeklerin cinsel metasına dönüştür.

ÖRNEK ANILAR

İnatçı Aklında sadece film yıldızı olmak olan Nuran, ailesinin ona karşı olan kısıtlayıcı tutumundan dolayı rahatsız olur. Özellikle abisine inat daha fazla eğlenmek, gezmek, açılmak ister: "Ağabey olduysa Allah olmadı ya! İnadına sokağa çıkacak, daracak, kısacık giyinecek, hoplaya hoplaya yürüyüp, oğlanlara gülecekti işte. Evet, gülecekti, gülecekti, hadi bakalım. Hem ne çıkardı gülmeyele? Bu ufacık şehirdeki oğlanlar da kim oluyordu?"

Özenti Arkadaşları ile sinemaya giden Nuran, izlediği filmlerdeki başrolleri beğenmez, kendisinin daha güzel olduğunu ve filmlere daha uygun olduğunu düşünür. Sürekli karıştırdığı sinema dergilerinde tanıştığı İstanbul hayatını bir gün kendisinin de tanınmasını hayal eder: "Gidemeyecekti şu ağabeyi başından eksilmedikçe. Ağabeyi olmamalıydı şimdi... Annesi, yaşlı kadını nerden baksan. Atlardı terene, ver elini İstanbul. Ne çıkardı

sanki? Kötü yola mı düşerdi annesinin deyimiyle? Neden düşün? İstanbul dağ başı mı? Tam tersi, İstanbul büyük, kibar şehirdi. Asıl orda değerlenirdi güzelliği.”

Saf Abisinin arkadaşı olan ve sürekli peşinde dolaşan Reşat’ı kendine sahip olduktan sonra sevdiğine inanmaya çalışan Nuran, saf ve temiz yüreği ile ona inanmaya çalışır ve kendisinin de onu sevdiğini düşünür: “Seviyor muydu Reşat’ı? Bilmiyordu ama, neden sevmesin? Genç, yakışıklı, konuşkan, şakacı, insanı katıla katıla güldüren biri!”

Başına Buyruk Çamaşır yıkayarak evinin geçimini sağlayan yaşlı annesine yardımcı olmak yerine saygısızca davranan genç kız, zengin arkadaşları gibi özgürce dolaşmak ister. Bunu annesine açıklarken kadını tersler ve üzülmesinden çekinmez, Nuran bildiğini okur: “Karışmayın anne, karışmayın bana. Ben çocuk değilim. Ne yapacağımı, ne yapmam gerektiğini herkesten iyi bilirim. Kanun bile bana bu hakkı tanımış, size ne oluyor?”

Kararlı İstanbul’a gitmeyi daha evvel hayallerinde kafasına koyan Nuran, Reşat tarafından işgal edildikten sonra adamın peşine düşer. Reşat’ın işe gitmediğini öğrendiği an eve gidip valizini yapıp gara gitmeye karar verir: “Yazılanı kurşun gibi çıktı. Bir solukta eve geldi. Annesi de dönmemişti daha. Geçirecek vakti yoktu, annesine iki satır bir şeyler yazıp aynanın önüne, görülecek şekilde koyduktan, küçük valizine de birkaç iç çamaşırını çabucak yerleştirdikten sonra, komşulara filan görünmeden evden fırladı.”

Çaresiz Reşat yüzünden sokaklara düşen Nuran, kendini düştüğü erkek batağının içinde ifade edemez ve çaresiz üzerine çullanan on erkeğe teslim olur: “Ağlamak, yalvarmak, o biçim kadınlardan olmadığını söylemek, ağabeyi, bilhassa hasta annesini ileri sürmek...Hiç, hiçbirini para etmemiş, önce biri, sonra ikincisi, daha sonraları da üç, dört, beş...sekizincisi, onuncusu.”

Endişeli Hayatını değiştirecek gücü olmayan Nuran, Beyoğlu gazinolarına düşünce konsomatris Jale olduğu için abisini ve annesini düşünmekten kendini alamaz. Abisi veya annesi onu yeni hali ile görse ne yapacağını bilemez halde endişelidir: “Pencereden baktı. Soyundu, gece lambasını yakıp yatağına girdi. Girdi ama gene ağabeyi! Bir gün, herhangi bir yerde karşılaşacak olurlarsa ne cevap verecekti? Annesi? Annesi ya? Acaba o da ağabeyiyle birlikte mi gelmişti İstanbul’a?”

Pişman Yaşadığı kötü tecrübelerin ardından abisinin kendisini kurtarması ile hatalarını gören Nuran, annesinin kendi yüzünden ölmesine çok üzülür. Zamanında abisini dinlemediği ve Reşat’a güvendiği için pişmanlık duyar: “Gerçekten de nefret ederek, beyaz tuvaletini sırtından atıp valizine gitti. Memleketten getirdiği entarileri oradaydı. Onları birer hatıra olarak saklamak için elden çıkarmamıştı.”

İhsan (Açık)

Karakter Babasını küçük yaşta kaybedince evin tek erkeği olarak omuzlarında yük hisseden İhsan, okumayı bırakıp annesine destek olmak için bir müteahhitin yanında çalışmaya başlar. Çok çalışkan olan ve sorumluluklarının bilincinde olduğunu gösteren İhsan’ın en büyük derdi annesini çamaşır yıkama işinden kurtarmak ve ona bir ev almaktır. Bu hedefi uğruna patronu tarafından başarısı takdir edilen İhsan, iki katı maaşla bir projede çalışmak üzere teklif alır. Annesini ve kız kardeşini endişe ve kaygıları ile en yakın dostu Reşat’a emanet ederek gider. Muhsin Usta ile yakın bir ilişki içinde olan İhsan ciddi bir kişiliğe sahiptir. İyi niyetli ve duygusal bir kişiliğe sahip olan İhsan başından geçen onca olaydan sonra kötü yola düşen kardeşini affederek kendine Nermin, kayınvalidesi ve kardeşi Nuran ile yeni bir hayat kurar.

Aktiviteler Küçükken sigara dahi içmezken kardeşi Nuran’ın asiliklerinin derdine sigaraya başlar. Sabahları ortaokul günlerinden kalma sert jimnastik hareketleri yaparak güne hazırlanır. Şantiyede kontrol işleri yaparken İstanbul’a gittiğinde taksi şoförlüğü yaparak geçimini sağlarken evden kaçan kız kardeşini arar. Kız kardeşini ararken Nermin ile tanışır ve âşık olur. Arkadaşları ile arada biraz içer, aklı hep kardeşi ve annesindedir.

ÖRNEK ANILAR

Ağırbaşlı Herkesin dikkatini çeken bir ciddiliğe sahip olan İhsan, yaşlıları gibi hayta yaşamaktansa daha olgun davranarak kendini işine adar: “Yaşından beklenmeyecek kadar ağır, sakın bir delikanlıydı. O yaştaki gençlerin kadın kız ardında ya da meyhane köşelerinde çılgın gibi ömür sürmelerine karşılık o, sabahın erken saatlerinden akşamın geç saatlerine kadar yazıhanenin nemli griliğinde birtakım defterlerle evraklar arasında kendini yitirdi.”

Sorumluluk Sahibi Yaşına göre bilinçli ve sorumluluklarının farkında olan İhsan, kız kardeşi Nuran’ın da kendisi gibi olmasını ister lakin kız kardeşi onunla hemfikir değildir. İhsan da genç ve yakışıklı olmasına rağmen sinemalara gidip kızlarla gezmek yerine her şeyi kafasında koyduğu zamana göre olmasını ister. Öncelikleri olan

İhsan, yüklendiği görevleri layıkıyla yerine getirir: “Yalnız kız kardeşi, kız kardeşinin güzelliği değil, başka kızlar, başka kızların güzelliği bile pek bir şey ifade etmezdi. Çünkü onca, her şeyin bir zamanı vardı.”

İyimser Kendisine ailesinden uzakta iş teklif eden patronuna olumsuz yaklaşmak yerine annesine istediği evi yaptırabileceğini ve kız kardeşinin düğününe destek olabileceğini düşünerek para kazanmak için gurbet şartlarını kabul eder. Şehirden uzak bir yerde çalışmak fikri hem de kitap okumasına vakit vereceği için mutlu olur: “Benim de istediğim o. Giderken bir sürü roman da götürürüm. Hem biliyor musun, ben dağ başlarına bayılırım. En çok da akşamüzerleri, güneşin dağlar ardına pespembe batışı yok mu, çıldırırım. Böyle zamanlarda insanın yanında sevdiği bir arkadaşı olacak, batan güneşe karşı kafaları çekecekler. Ha?”

Sağduyulu Kendine verilen hayata isyan etmek yerine sahip çıkan, doğru ve yanlış ayırarak gerçekçi kararlar almayı başaran İhsan, idealleri uğruna aldığı tüm kararlarında nettir: “ “Kız kardeşim,” dedi. “Onu evlendirip, annemi de küçük bir eve kavuşturmadan evlenemem, içim içime sığmaz. Sonra unutmaya ki, insan her sevdiğini alamaz. Sevmek başka, evlenmek başkadır!””

Huzursuz Annesinin kız kardeşi yüzünden ölmesi üzerine İhsan annesinin vasiyetini yerine getirmek için işi bırakıp İstanbul’a gider. İstanbul’da iyi insanlarla karşılaşır, arkadaşları ile içer lakin içi hep huzursuzdur: “Tokuşturup içti. İçti ya, kurtulamıyordu gariplikten. Alıp alıp veriyordu içi. Gurbet ellerdi burası. Gurbet ellerin insafsız çöllerinde anasız... Hem de zavallı anacığının vasiyetini hala yerine getiremeden!”

Sakin Gece taksi şoförlüğüne çıkarak sokak sokak kardeşini arayan İhsan bir gece duyduğu kadın çığlıkları üzerine yardıma koşar. O an beyaz entariler içindeki kızın kendi kız kardeşi olduğunu öğrenince, Nuran’ı döven Reşat’ın ağzını burnunu kırar. Fakat kız kardeşine el kaldırmaz. İhsan için onu sağ salım bulmuş olması ve kızın pişman olmuş olması mühimdir: “Bu benim kız kardeşim... Baştan çıkardı, anasının dizinin dibinden alıp buralara getirdi. Bara düşürdü. Siz benim yerimde olsanız ne yapardınız?”

Cesur Nermin’in üvey babasının yaptığı işleri polise şikayet etmesini ispitleyen Reşat yüzünden o an sevdiği kızın evinde bulunan İhsan saklanmak durumunda iken, üvey babanın kızını tokatlayınca aniden ortaya çıkarak Osman’ı yere serer. O an Osman’ın onu öldürebilecek olmasını dahi düşünmez: “İhsan için artık durulacak zaman değildi. İçerden ok gibi fırlayıp geldi, Osman’ın üzerine atıldı ama, hata, büyük bir hata yapmıştı. Osman o anda tabancasını çekip öldürebilirdi.”

Ayşe (Duygusal)

Karakter Nuran ve İhsan’ın annesi olan Ayşe, çamaşırcılık yaparak geçinir. Ansızın kaybettiği mesleği üçkâğıtçı olan kocasını sık sık anan anne, çocuklarının mürüvvetini görmeyi ve torunları ile birlikte mutlu bir hayat sürmeyi hayal eder. Sürekli usanmadan çamaşır yıkayan elleri nasır tutmuş Ayşe, geçim yükünü oğlu ile birlikte omuzlar. Aklında güzel kızı ile ilgili endişeleri ve kaygıları olsa da çocuklarına belli etmemeye çalışır. Kendini iki çocuğuna adayan anne, oğlunun arkadaşı Reşat’a güvenir. İyi niyetine kurban giden Ayşe annenin kızı Reşat tarafından kirletilir. Kızına lafını geçiremeyen duygusal anne, Nuran’ın kaçma mektubunu okuduktan sonra yıkılır ve kalp krizi geçirerek komşusunun kollarında ölür. İhsan’ın kızını bulup, ona sahip çıkmasını istediğini komşusuna vasiyet eder.

Aktiviteler Gün içinde sürekli çamaşır yıkayan, kirlileri alan, temizleyen sonra da yerine teslim eden Ayşe, evlatları için didinmekten başka bir şey yapmaz. Kalan zamanlarında namaz kılar, tespih çekerek dua eder.

ÖRNEK ANILAR

Çalışkan Evlendiği günden beri gece gündüz durmadan çalışan Ayşe, boş durmayan çalışkan biridir. Çamaşır makinelerin çoğalmasına üzülen Ayşe, ne kadar yorulsa da işlerinin azalmasını istemez: “Ta kocasının zamanından beri bitmek bilmeyen, ne zaman biteceği de belli olmayan çamaşırlar! Bu çamaşırlar bitmemeliydi. Bu çamaşırlar biterse rızıkları da bitebilirdi. Son zamanlarda ortalığı sarıp duran çamaşır makinelerine de bunun için kızıyor, bu “gâvur icadı”ndan korkuyordu.”

Endişeli Kızının güzelliğinin farkında olan Ayşe, sürekli kızın bir oğlan tarafından kaçırılacak, kirletilecek olmasından dolayı endişe duysa da ne çevrenin kızına dediklerinin değiştirebilir ne de kızının aklındakileri değiştirebilir. Kızının aklının çelimesinden ve kötü yola düşme ihtimalinden bile büyük endişe duyar: “Bu kız, bu güzel, çok güzel kız günün birinde kötü yola düşer diye korkmuyor muydu sanki? Geceleri yorgun bedenini attığı yatağında hep bunları düşünmüyor muydu? Bu kız, bu kızın güzelliği, sesinin tatlılığı, ses mahalleye yayılınca yedisinden yetmişine kadar mahalleli erkeklerin safi kulak kesilişleri, bir zamanlar gidip geldiği Sanat Enstitüsü’ndeki zengin arkadaşlarının hala arada sırada gelerek, “Ah Nuran, canım Nuran. Bugün her zamankinden daha güzelsin!” ya da “Biz senin yerinde olsak başımızı alır İstanbul’a gider, film şirketlerine görünürdük. Vallahi de billahi de ilk görüşte sana başrolü verirler, meşhur olur, zengin olursun kız!” deyişleri...”

Duygusal Kendini çocuklarına adanmış olan Ayşe, oğlunun gurbete çalışmaya gidecek olmasına dayanamaz ağlar. Oldukça duygusal bir yapıda olan Ayşe'nin olumsuz düşüncelerine engel olmak güçtür: "Ağlamamak elde mi? Ah elde mi ağlamamak İhsan? Ben seni bu boya getirinceye kadar neler çekmedim! Gidiyorsun. İhtiyar ananı bırakıp gidiyorsun. Hasret kıyamete kalırsa ya yavrum? Ya gelir, beni sağ bulamazsan?"

Çaresiz Oğlu İhsan uzaklara gidince kızı Nuran'ı kontrol etmekte zorluk yaşayan yaşlı kadın çaresiz bir halde kendini Reşat'a güvenmiş bir halde bulur. Kızı ile diyalog kuramayan Ayşe, kendi kendine üzülür, ağlar: "Yaşlı kadın, huyunca, başlamıştı gene ağlamaya. Ne çileli başı vardı! Oğlan ta Allah'ın dağında, uzaklarda, kızı burnunun ucunda ama neye yarar? Kendi başına buyruk olmak istiyor, bana kimse karışmasın diyordu."

İyi niyetli Kızını sıktığını düşünen, onu mutlu etmek için gezmesine müsaade eden Ayşe, oğlunun yakın dostu Reşat'a güvenerek kızının geceleri onunla çıkmasına izin verir. Hatta Reşat'a oğlu kadar inanır: "Sen olunca akan sular durur oğlum... Başkası olsa, vallahi adımını kapıdan attırmazdım. Ama sen, sen başka. Senin, İhsanımdan hiç farkın yok yanımda!"

Reşat (Uyumsuz)

Karakter Nuran'ın kötü yola düşmesine vesile olan Reşat, oldukça sinsi bir adamdır. İhsan ile birlikte Nuri Bey'in emrinde çalışan Reşat, şoförlük yapar. Bencil ve menfaatçi biri olan Reşat, patronun karısı Bedia ile de birlikte olur. Herkesi kandırarak potansiyele sahip olan adamın zor ve güzel kızları şakaları ve sempaticliği ile kendine bağlayarak dalga geçer. Çapkın ve kurnaz biri olarak çevresindeki tüm kızları tuzağına düşürür. Yaptığı şeylerden utanmayan pişkin bir yanı olan yalancı Reşat, en yakın dostunun kızını dahi kötü yola düşürürken vicdan azabı hissetmez. Yaptıklarından kurtulmak üzere İstanbul'a kaçarken Nuran'a yakalanır. Nuran'ı İstanbul'da dolaylı olarak pazarlayan Reşat, arkadaşına denk geldiği gün dayak yer. Zampara biri olan Reşat'ı yarı yolda bıraktığı Bedia İstanbul'da bularak öldürür.

Aktiviteler Genç ve enerjik biri olan Reşat, saçlarını briyantınle sabitleyip dışarı çıkar. Pek çok kızın hoşlandığı bir tipe sahip olan genç adam şoförlük yaptığı arabayı hususi arabası gibi kullanarak kızları arabada ayartır. Kadınlara birlikte olmayı seven Reşat, her gece farklı bir kadını kandırıp kendini tatmin etmekle meşguldür. Gazinolara gitmekten ve içmekten zevk alan Reşat'ın çevresi gazino ve kaçakçılık işlerine bulaşmış insanlardan oluşur.

ÖRNEK ANILAR

Sinsi İçindeki fena düşünceleri saklayan Reşat hem İhsan'a hem de İhsan'ın annesine iyi görünerek kendini saygılı ve güvenilir biri gibi lanse etmek ister. Asıl akli fikri Nuran'ı elde etmek olan Reşat, çamaşırcı kadını gördüğünde arabasına alarak iyilik yapıyor gibi görünmek ister: "Reşat, hinoğlu hin Reşat, kadının, arkadaşı olan oğlunun değil, kızının, sarf kızının hatırı için durmuş, arabaya almıştı."

Dalgacı Kendi patronunun genç karısı ile birlikte olan Reşat, partonu ile dalga geçmekten ve adamın çevresine de yaptığı yanlış yaymaktan zevk duyar. Kendisi ile patronunun erkekliliği ile dalga geçerek övünür: "Reşat da, "Merhaba" dedi. Dedi ama, hain, hile dolu, matrağa alan bir dirsek dürtmesi yaptı İhsan'a. İhsan, anladı ya da anlamamış göründü. Çapkın şoförün bu hafifçe dürtüşünden, karısına ortak olduğu adamı küçümsemek, bunu başkalarına yaymakla övünmek istediğini sezmişti. Her zaman böyle... Adamın hem ekmeğini yer hem de onu şurda burda küçük düşürmek için elinden geleni geri koymazdı."

Zampara Patron gidip araba kendisine kalınca Reşat, eczacının kızı Ayten'i aklına getirir. Ondan bıkınca da hâkimin kızı ile birlikte olur. Sürekli başka bir kızla olmaya kafayı takmış olan Reşat, evlenip birine bağlanmayı hayal dahi etmez: "Bu dünyaya yaşamak için geldim ben arkadaş. Posam çıkıp, işe yaramaz hale gelinceye kadar çiçek çiçek dolaşacağım!"

Fırsatçı En yakın arkadaşı İhsan'ın patron tarafından aldığı teklifle gurbete gitmesi gerekir. Uğurlama safhasında Reşat üzüleceğine ya da üzgün anneyi, kız kardeşi teselli edeceğine içten içe hain planlar kurarak Nuran'ı elde etme planları yapar. Dahası fırsattan istifade kızı dokunarak kendinden geçer: "Bir biçimine getirip genç kızın tiril tiril göğsüne elinin tersiyle vurdu. Bu o kadar tesadüfçesine oluvermişti ki, Nuran anlamadı ama, Reşat'ın içinden dehşetli voltajlar geçti. Şehvetin, arzusun önüne geçilmez hırsı. Ne iyi oluyordu da şu İhsan gidiyordu. Bu kız, koca bir memleketin –evet memleketin diye düşünmüştü– gençleri, hatta yaşlılarının ardına düştüğü bu ateş gibi kız ona kalıyordu."

Doymusuz Çevresindeki pek çok kızla yatmış olmasına rağmen hala doymak bilmeyen bir yapısı vardır. Kendisine inanan kızları her gün tekrar inandırmayı başaran Reşat'ın hayatında kadın ve cinsellik olmazsa olmazlarındandır: "Aklından Nuran'ın hayalini geçirirken yolda karşısına eczacının kızı çıkar "Bu kız başka kızlar gibi sevmiyordu, hoşlanıyordu sadece. Kadını, kızı boyuna değiştirmekten zevk alırdı o. Bugün esmer,

yarın beyaz, öbür gün sarı, daha öbür gün kumral. Otuz iki yaşının on dört, on beş yılı böyle bir hercailikle geçmişti.”

Kurnaz Nuran’ı bir gece kandırdıktan sonra kıza ona aşık numarası yapıp kendini haklı çıkarmaya çalışan Reşat, sevdiği ve kıskandığı için tacizde bulunduğu Nuran’ı inandırır. Nuran’ı en çok istediği film yıldızı konusu ile tavlayacağından zaten emindir: “Gene de, “Seni kendime yüzde yüz bağlamak için buna mecburdum,” dedi. “Yakında İstanbul’a gideceğiz. Yıldız olacaksın. Yıldız olunca, şöhret, para, yeni yeni ahbap, arkadaşlar... Beni unutabilirdin. Bunun için, lazımdı bu.””

Yalancı Her sıkıştığında yalan söyleyen Reşat, İstanbul’a kaçmak üzere geldiği garda Nuran’a yalan söyler. İstanbul’da kızı getirdiği arkadaşı Necdet’e de kızın peşine zorla düştüğü ve kötü yola düşmüş bir kız olduğu palavrasını atar: Reşat Necdet’e “Bu mu? O.....nun biri! Sinema delisi. Takıldı peşime. Sizin buralardan bir oda verin, altı aylık peşin. Altı ay sonra Allah kerim!”

Pişkin Tüm hatalarının ardından vicdan yaşamayan, merhamet göstermeyen Reşat, ne Nuran’ı kirletip adamlara satarken ne de dostuna ihanet ederken yaptıklarından pişmandır. Reşat arsız ve yüzsüz bir şekilde hala Nuran’a kötülük etmeye devam eder. İstanbul’da tanıştığı Osman Bey’in üvey kızı Nermin’e de kendisi ile konuşmak istememesine rağmen yüzsüzlük ederek sempatik görünmeye çalışır: “Reşat hep o teklifsizlikle az daha sokuldu: “Bilmiyor muydunuz?” “Neyi?” “Harikulade güzel olduğunuzu?””